37 072 Wijziging van de Comptabiliteitswet 2016 in verband met aanpassing van het begrotingsproces, het proces rond het vervullen van een vacature onder collegeleden van de Algemene Rekenkamer en andere wijzigingen van ondergeschikte aard

Nr. 3 MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMEEN

§1. Inleiding

§1.1. Aanleiding

Dit wetsvoorstel voorziet in een actualisatie van de Comptabiliteitswet 2016 door daarin een aantal wijzigingen door te voeren die hun oorsprong vinden in een aantal aanleidingen. De eerste aanleiding is de zogenoemde *Agenda toekomstbestendig begroten en verantwoorden*.[1] Deze agenda bevat plannen om het begrotingsproces te verbeteren. De plannen gaan over het wettelijk verankeren van de staande praktijk door het aanpassen van de datum waarop de Voorjaarsnota jaarlijks naar de Tweede Kamer der Staten-Generaal wordt gestuurd, het wijzigen van het aantal jaren waarover meerjarig inzicht wordt gegeven in de Voorjaarsnota en het wettelijk bestendigen van een jaarlijks extra suppletoire begroting in september. De tweede aanleiding is een verzoek van de Commissie voor de Rijksuitgaven van de Tweede Kamer (CRU) over het aanpassen van de benoemingsprocedure van leden van het college van de Algemene Rekenkamer. In 2024 en 2025 heeft de Minister van Financiën toegezegd om de bovenstaande plannen en aanpassingen in een wijziging van de Comptabiliteitswet 2016 te verwerken.[2] Daarnaast heeft de Minister van Financiën naar aanleiding van de motie Grinwis c.s.[3], de brief van de Algemene Rekenkamer[4] en de voorlichting

---

[1] Kamerstukken II 2024/25, 33 670/31 865, nr. 18.
[2] Kamerstukken II 2024/25, 33 670/31 865, nr. 18 en Kamerstukken II 2025/26, 33 670/31 865, nr. 292.
[3] Kamerstukken II 2024/2025, 36 740, nr. 17.
[4] Kamerstukken II 2024/25, 31 865, nr. 278.

van de Afdeling advisering van de Raad van State[5] toegezegd[6] om de Comptabiliteitswet 2016 te verduidelijken ingeval de Tweede of Eerste Kamer der Staten-Generaal de begroting heeft verworpen. De vierde aanleiding van het wetsvoorstel is de conclusie dat het agentschapsmodel uit de Regeling agentschappen uit 2017 aan herziening toe was. In het verlengde daarvan is in de toelichting van de Regeling agentschappen 2024 aangekondigd om de mogelijkheid van verplichtingen-kasagentschappen bij de eerstvolgende wijziging van de Comptabiliteitswet 2016 te schrappen.[7] Dit wetsvoorstel geeft invulling aan de voorgaande voornemens. De aankomende wijziging van het Nederlandse controlebestel maakt daarmee geen onderdeel uit van dit wetsvoorstel en zal in een separaat wetsvoorstel aan het parlement worden voorgelegd.

§1.2. Hoofdlijnen van het voorstel

Dit wetsvoorstel voorziet in drie categorieën wijzigingen. Ten eerste wijzigt het wetsvoorstel het bestaande begrotingsproces op basis van recente ontwikkelingen. Daarbij gaat het om het aanpassen en vastleggen van data waarop bepaalde begrotingsstukken uiterlijk bij het parlement worden ingediend. Ten tweede wijzigt het wetsvoorstel de benoemingsprocedure voor leden van het college van de Algemene Rekenkamer. Ten derde bevat het wetsvoorstel enkele andere wijzigingen. Zo introduceert het wetsvoorstel de term baten-lastendiensten en herstelt het wetsvoorstel enkele wetstechnische onvolkomenheden, zoals verschrijvingen, foutieve verwijzingen en terminologische onzuiverheden. De wijzigingen worden hieronder toegelicht.

§2.1. Aanpassingen begrotingsproces

Vanwege het belang van een voorspelbaar begrotingsproces waarin vaste momenten voor het indienen van begrotingsstukken het uitgangspunt is,

---

[5] Kamerstukken I 2024/25, 36 600, nr. AC.
[6] Kamerstukken II 2024/25, 31 865, nr. 283, Kamerstukken II 2025/26, 33 670/31 865, nr. 292 en Kamerstukken I 2025/26, 36 600/31 865, nr. AG.
[7] Stcrt. 2024, 32572.

heeft de Minister van Financiën toegezegd om een aantal aanpassingen in het begrotingsproces wettelijk vast te leggen.[8] De eerste aanpassing ziet op het moment waarop de eerste suppletoire begroting en de bijbehorende Voorjaarsnota jaarlijks uiterlijk bij de Kamers der Staten-Generaal worden ingediend. Om het Nederlandse begrotingsproces beter op het zogenoemde Europese Semester[9] te laten aansluiten, wordt voorgesteld om de eerste suppletoire begroting en de bijbehorende Voorjaarsnota voortaan jaarlijks uiterlijk 1 mei (in plaats van 1 juni) aan de Tweede der Staten-Generaal aan te bieden. Met het vervroegen van de aanbiedingsdatum van de Voorjaarsnota en eerste suppletoire begrotingen naar uiterlijk 1 mei wordt de aansluiting met het Europees Semester verbeterd en is volgens de Afdeling advisering van de Raad van State een verbetering.[10] De Europese voortgangsrapportage, die uiterlijk 30 april bij de Europese Commissie moet worden ingediend, wordt hiermee opgesteld op basis van het door het kabinet vastgestelde voorstel voor de Voorjaarsnota. Vanwege de Europese deadline van 30 april is het niet uitvoerbaar de parlementaire behandeling van de Voorjaarsnota en de eerste suppletoire begrotingen voorafgaand aan de indiening van de Europese voortgangsrapportage af te ronden. Het tijdsbestek tot eind april is noodzakelijk om zorgvuldige besluitvorming te combineren met de ramingen van het Centraal Planbureau en de advisering door de Raad van State in het kader van de Wet Houdbare overheidsfinanciën. De voorgestelde datum geeft de Raad van State en het Centraal Planbureau gelegenheid om binnen de daarvoor gangbare termijnen[11] hun taken zoals die in de Wet houdbare overheidsfinanciën geregeld zijn uit te voeren. De parlementaire betrokkenheid is geborgd doordat de voortgangsrapportage gelijktijdig met de toezending aan de Europese Commissie aan de Staten-Generaal wordt aangeboden, waarna de

---

[8] Kamerstukken II 2024/25, 33 670, nr. 18.
[9] Het Europese Semester is het tijdspad waarin de jaarlijkse coördinatie van het economisch en sociaal beleid van de Europese Unie plaatsvindt.
[10] Bijlage 1195820 bij Kamerstukken II 2024/25, 36 725, nr. 2.
[11] Deze termijnen en de bijbehorende data zijn in de Regeling rijksbegrotingsvoorschriften bepaald of zullen conform toezegging (Kamerstukken II 2025/26, 31 865, nr. 292) in de Regeling rijksbegrotingsvoorschriften worden bepaald.

parlementaire behandeling van de Europese voortgangsrapportage en de Voorjaarsnota en suppletoire begrotingen op de gebruikelijke wijze plaatsvindt.

De tweede aanpassing ziet op de staande praktijk dat de Voorjaarsnota ook informatie geeft over de plannen van de komende vijf jaren.[12] Voor die tijd bevatte de Voorjaarsnota enkel de meerjarige doorwerking van wijzigingen van het lopende jaar.

De derde aanpassing is dat het sinds 2023 de praktijk van de regering is om ook in september, ingeval van wijzigingen van de lopende begroting, een suppletoire begroting bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal in te dienen. Het betreft een extra wijziging van de begroting naast de reguliere eerste en tweede suppletoire begrotingen die jaarlijks in het voor- en najaar worden ingediend. Het onderhavige wetsvoorstel codificeert deze praktijk die naar aanleiding van het advies van de 17e Studiegroep Begrotingsruimte[13] en een toezegging[14] aan het Tweede Kamerlid Van der Lee is ontstaan.

De vierde aanpassing gaat over het opnemen van de wettelijke verplichting voor de regering om onverwijld een nieuwe begroting in te dienen ingeval de Tweede of Eerste Kamer de begroting hebben verworpen. Deze aanpassing geeft gehoor aan de voorlichting van de Afdeling advisering van de Raad van State,[15] die op verzoek van de Eerste Kamer is uitgebracht. De Afdeling advisering van de Raad van State[16] heeft daarin geadviseerd om de plicht om onverwijld een nieuw begrotingswetsvoorstel in te dienen wettelijk vast te leggen. Deze aanpassing komt eveneens tegemoet aan de motie Grinwis c.s.[17] die op de voorlichting van de Afdeling advisering van de Raad van State volgde.

---

[12] Kamerstukken II 2024/25, 33 670, nr. 18, p. 3.
[13] Bijsturen met het oog op de toekomst, 17e Studiegroep Begrotingsruimte.
[14] Kamerstukken II 2022/23, 31 865, nr. 220, en Kamerstukken I 2022/23, 31 865, nr. E. De toezegging borduurt voort op de motie Van der Lee c.s. (Kamerstukken II 2021/22, 36 100, nr. 11).
[15] Kamerstukken I 2024/25, 36 600, nrs. Z en AC.
[16] Kamerstukken I 2024/25, 36 600, nr. AC.
[17] Kamerstukken II 2024/2025, 36 740, nr. 17.

Met deze motie werd de regering verzocht in de Comptabiliteitswet 2016 voor te schrijven dat de regering, in het geval een van de Kamers der Staten-Generaal onverhoopt een begrotingsvoorstel inzake het vaststellen van de begrotingsstaten heeft verworpen, onverwijld een nieuw begrotingswetsvoorstel indient.

§2.2. Indienen van een nieuwe begroting na verwerpen van een begroting

Artikel 105, tweede lid, van de Grondwet bepaalt dat voorstellen van algemene begrotingswetten door of vanwege de Koning jaarlijks worden ingediend op het in artikel 65 bedoelde tijdstip. Vervolgens bepaalt artikel 65 van de Grondwet dat jaarlijks op de derde dinsdag van september of op een bij de wet te bepalen eerder tijdstip door of namens de Koning in een verenigde vergadering van de Staten-Generaal een uiteenzetting van het door de regering te voeren beleid wordt gegeven. Artikel 105, tweede lid, en artikel 65 van de Grondwet vinden in de Comptabiliteitswet 2016 hun weerslag in artikel 2.23, eerste lid, waarin is bepaald dat de voorstellen van wet tot vaststelling van de begrotingsstaten op de derde dinsdag van september van het jaar voorafgaande aan het begrotingsjaar bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal worden ingediend. Tijdens de parlementaire behandeling van de ontwerpbegrotingen 2025 is de vraag gerezen of artikel 105, tweede lid, van de Grondwet ruimte laat om, als een algemeen begrotingswetsvoorstel wordt verworpen, op een andere dag dan Prinsjesdag nogmaals, al dan niet in gewijzigde vorm, een algemeen begrotingswetsvoorstel in te kunnen dienen dat betrekking heeft op hetzelfde begrotingsjaar als het verworpen voorstel. De Eerste Kamer heeft daarom de Afdeling advisering van de Raad van State om voorlichting gevraagd. Eerder vroeg de Tweede Kamer de Algemene Rekenkamer eveneens om advies over dit onderwerp.[18] Het kabinet onderschrijft de notie van zowel de Algemene Rekenkamer als de Afdeling advisering van de Raad van State dat kabinet en parlement tezamen er zoveel mogelijk aan moeten doen om het verwerpen van een

[18] Zie voor het advies Kamerstukken I 2024/25, 31 865, nr. 278.

begrotingswetsvoorstel te voorkomen vanwege mogelijke uitgaven waartoe het kabinet op basis van andere juridische verplichtingen gehouden is deze te doen en die als onrechtmatig worden gezien indien er geen sprake is van een (ingediende) begroting.

Gelet op de grondwetsgeschiedenis is met artikel 105, tweede lid, van de Grondwet beoogd een tijdig begin van de parlementaire begrotingsbehandeling te verzekeren. Daarvoor is nodig dat alle begrotingswetsvoorstellen op zijn laatst op Prinsjesdag bij de Tweede Kamer worden ingediend. Door de (diverse hoofdstukken van de) Rijksbegroting tegelijkertijd op Prinsjesdag in te dienen wordt mogelijk gemaakt dat de diverse begrotingen tijdens de parlementaire behandeling daarvan in onderling verband kunnen worden besproken en beoordeeld.[19] Het belang van deze integrale beoordeling komt ook duidelijk tot uitdrukking in het vaste ritme dat het begrotings- en verantwoordingsproces kenmerkt. Zo zijn er in de Comptabiliteitswet 2016 jaarlijkse tijdstippen voor het indienen van de begrotingswetsvoorstellen (artikel 2.23, eerste lid), voor de inwerkingtreding van begrotingswetten (artikel 2.24), voor het indienen van de reguliere suppletoire begrotingswetten (artikel 2.26) en voor het aanbieden van de jaarverslagen aan de Tweede Kamer (artikelen 2.37, tweede lid, en 2.38, tweede lid) vastgelegd. Deze integrale beoordeling ontbreekt of is op zijn minst niet langer vanzelfsprekend wanneer op een later moment een (nieuw) begrotingswetsvoorstel kan worden ingediend.

De Afdeling advisering van de Raad van State erkent het belang van de integrale beoordeling ook in zijn voorlichting van 4 juni 2025,[20] maar stelt evengoed vast dat de Grondwet er niet aan in de weg staat dat de regering na verwerping van een begrotingswetsvoorstel opnieuw een voorstel indient. Volgens de Afdeling advisering van de Raad van State heeft artikel 105, tweede lid, van de Grondwet aldus een begrensde reikwijdte: zij regelt alleen het moment van indiening van alle

---

[19] Zie in die zin ook het wetgevingsadvies van de Raad van State van 19 december 2012 (W02.12.0505/II).
[20] Kamerstukken I 2024/25, 36 600, nr. AC.

begrotingswetsvoorstellen en niet de situatie waarin een afzonderlijk begrotingswetsvoorstel op een later moment wordt verworpen. De Afdeling advisering van de Raad van State acht het wenselijk dat er in de wet een plicht wordt opgenomen om onverwijld een nieuw begrotingswetsvoorstel in te dienen, teneinde de begrotingsloze periode zo kort mogelijk te houden om mogelijke onrechtmatige uitgaven in die periode te voorkomen.

Gegeven de ervaren onduidelijkheid rond de handelwijze bij het verwerpen van een begrotingswetsvoorstel wordt met dit wetsvoorstel daarom opvolging gegeven aan het advies om in de Comptabiliteitswet 2016 expliciet vast te leggen dat de regering na een verwerping onverwijld een begrotingswetsvoorstel indient. Met deze aanpassing – die reeds per brief aan de Tweede Kamer is aangekondigd[21] – staat zonder twijfel vast dat de regering gehouden is om een begrotingswetsvoorstel in te dienen nadat een begroting verworpen is. Daarnaast wordt tegemoetgekomen aan de motie Grinwis c.s.[22] Het onverwijld indienen van een begrotingswetsvoorstel laat onverlet dat het voorstel vooraf aan de Afdeling advisering van de Raad van State zal moeten worden voorgelegd.

Naast de situatie van een begrotingsloze periode bestaat ook de periode dat een (suppletoire) begroting nog niet door een of beide Kamers der Staten-Generaal is goedgekeurd, maar wel de wens bestaat om vooruitlopend op de goedkeuring lopend of nieuw beleid in uitvoering te gaan nemen. In die situaties kan een beroep worden gedaan op de artikelen 2.25 en 2.27 van de Comptabiliteitswet 2016. Hoewel er voor de regering geen aanleiding is om deze artikelen te wijzigen en zich daarbij heeft gebaseerd op de brief van de Commissie voor de Rijksuitgaven van 5 december 2025[23] waarin de werking van die artikelen niet ter discussie

---

[21] Kamerstukken 2024/25, 31 865, nr. 283.
[22] Kamerstukken II 2024/2025, 36 740, nr. 17.
[23] Brief van de fungerend voorzitter van de commissie voor de Rijksuitgaven van 5 december 2025 aan de Minister van Financiën betreffende informatieafspraken over uitvoeren van nieuw beleid voor inwerkingtreding begroting, kenmerk 2025Z20891/2025D50301.

worden gesteld, is de werking van die artikelen in de praktijk wel gebaat bij het vastleggen van de afspraken over de toepassing van die artikelen op een centrale plek. Mede naar aanleiding van de toezegging van mijn ambtsvoorganger[24] zullen de afspraken over de toepassing van de artikelen 2.25 en 2.27 van de Comptabiliteitswet 2016 die nu in parlementaire brieven[25] zijn vastgelegd zo snel mogelijk in de Regeling rijksbegrotingsvoorschriften worden gecodificeerd. *§2.3. Aanpassingen benoemingsprocedure leden van het college van de Algemene Rekenkamer*

De aanpassingen in de benoemingsprocedure van de leden van het college van de Algemene Rekenkamer komen voort uit een verzoek van de CRU. De CRU heeft, in afstemming met de Algemene Rekenkamer, de Minister van Financiën bij brief van 27 oktober 2023 gevraagd om de procedure rond de benoeming van leden van het college van de Algemene Rekenkamer op punten te wijzigen.[26] Bij brief van 8 oktober 2024 heb ik reeds toegezegd om de Comptabiliteitswet op onderdelen aan te passen.[27]

In het kader van de benoemingsprocedure van de president van de Algemene Rekenkamer is de bestaande praktijk dat de voorgenomen voordracht door de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties met zowel de Minister-President, de Minister van Financiën als met de leden van het college van de Algemene Rekenkamer wordt afgestemd. De aanpassing in de benoemingsprocedure is het wettelijk verankeren van de bestaande praktijk dat de leden van het college van de Algemene Rekenkamer bij de voorgenomen voordracht van de president van de Algemene Rekenkamer worden geconsulteerd. Hiermee wordt tegemoetgekomen aan een verzoek van de CRU daartoe uit de eerder genoemde brief.

---

[24] Kamerstukken II 2022/23, 36200, nr. 174, p. 2 (Brief van Minister van Financiën over reactie op verzoek om toelichting bij beroep op artikel 2.27 Comptabiliteitswet 2016).
[25] Kamerstukken II 2022/23, 36200, nr. 174 (Brief van Minister van Financiën over reactie op verzoek om toelichting bij beroep op artikel 2.27 Comptabiliteitswet 2016) en nr. 222 (Brief van het Presidium over informatieafspraken met de Minister van Financiën inzake de Comptabiliteitswet).
[26] Brief van de Commissie Rijksuitgaven van 27 oktober 2023 aan de Minister van Financiën (kenmerk 2023Z18109/2023D44920).
[27] Kamerstukken II 2024/25, 33 670 en 31 865, nr. 18.

Een andere aanpassing van de benoemingsprocedure is dat de vacature en het profiel van de gezochte kandidaat of kandidaten voortaan in de Staatscourant worden gepubliceerd. Door dit voorschrift stelt de Algemene Rekenkamer een gewenst profiel op van de gezochte kandidaat of kandidaten, hetgeen in het verleden niet altijd het geval was. Voorts wordt in de wettekst tot uitdrukking gebracht dat de Algemene Rekenkamer de Tweede Kamer over het profiel van de gezochte kandidaat of kandidaten consulteert. Deze consultatie houdt in de praktijk in dat de Tweede Kamer in de gelegenheid wordt gesteld haar wensen en bedenkingen ten aanzien van het opgestelde profiel aan het college van de Algemene Rekenkamer kenbaar te maken, waarna de Algemene Rekenkamer het profiel vaststelt. Ook met deze aanpassing wordt tegemoetgekomen aan een verzoek van de CRU.[28]

Daarnaast past het wetsvoorstel het aantal kandidaten op de aanbevelingslijst van de Algemene Rekenkamer aan. Hoewel het minimumaantal kandidaten in 2018 met de herziening van de Comptabiliteitswet 2016 al was teruggebracht van zes naar vier kandidaten, heeft de CRU, in afstemming met de Algemene Rekenkamer, het verzoek gedaan om het aantal kandidaten verder te verlagen naar drie vanwege de bezwaren die gepaard gaan met het afbreukrisico voor de kandidaat of kandidaten die de voordracht niet halen. In 2024 en 2025 heeft de Minister van Financiën toegezegd om dit punt in de Comptabiliteitswet 2016 te zullen verwerken.[29] Met het verlagen van het wettelijk voorgeschreven minimumaantal kandidaten kan volgens de regering gedeeltelijk tegemoet gekomen worden aan de bezwaren die gepaard gaan met het afbreukrisico voor de kandidaat of kandidaten die de voordracht niet halen. Andere opties waarmee tegemoetgekomen kan worden aan deze bezwaren zijn door de Afdeling Advisering van de Raad van State[30] aangereikt naar aanleiding van een verzoek van de Tweede

[28] Brief van de Commissie Rijksuitgaven van 27 oktober 2023 aan de Minister van Financiën (kenmerk 2023Z18109/2023D44920).
[29] Kamerstukken II 2024/25, 31 865 en 33 670, nr. 18 en Kamerstukken II 2025/26, 31 865 en 33 670, nr. 292.
[30] Voorlichting van de Afdeling Advisering van de Raad van State (W06.24.00279/III), raadpleegbaar via https://www.raadvanstate.nl/adviezen/@146292/w06-24-00279-iii/.

Kamer om voorlichting.[31] Een van de opties die door de Afdeling Advisering van de Raad van State is geopperd is om de namen op de definitieve voordracht achterwege te laten. In navolging hiervan heeft de Tweede Kamer voorgesteld om voortaan alleen de voorkeurskandidaat openbaar te maken, zodat de tweede en derde voorkeurskandidaat vertrouwelijk aan de regering worden aangeboden.[32]

§2.4. Andere wijzigingen van ondergeschikte aard

Deze wijzigingen volgen enerzijds op de herziening van het agentschapsmodel die al grotendeels in de (nieuwe) Regeling agentschappen 2024[33] verwerkt is. Uit het *Interdepartementale Beleidsonderzoek naar de Regeling agentschappen*[34] en de *Brede evaluatie organisatiekaders van overheidsorganisaties op afstand*[35] is naar voren gekomen dat het agentschapsmodel uit 2017 aan herziening toe was. Het agentschapsmodel was niet meer passend voor alle agentschappen. Enerzijds omdat het landschap van agentschappen zeer divers is geworden. Anderzijds omdat er bij agentschappen behoefte is doeltreffendheid en het creëren van publieke waarden, zoals legitimiteit en kwaliteit, nadrukkelijker aandacht te geven naast doelmatigheid. In navolging van de (nieuwe) Regeling agentschappen 2024[36] bevat dit wetsvoorstel de overige wijzigingen die samenhangen met de herziening van het agentschapsmodel. Daarbij gaat het aan de ene kant om het vervangen van de term ‘agentschappen’. In het *Interdepartementale Beleidsonderzoek naar de Regeling agentschappen*[37] werd aanbevolen om agentschappen met een andere term aan te duiden, aangezien de mogelijkheid van verplichtingen-kasagentschappen met het wetsvoorstel vervalt. Om die reden (her)introduceert het wetsvoorstel de neutralere term ‘baten-lastendiensten’ die tussen 2007 en 2013[38] ook in de

[31] Kamerstukken II 2024/25, 34 153, nr. 17.
[32] Kamerstukken II 2024/25, 34 153, nr. 20.
[33] Stcrt. 2024, 32572.
[34] Bijlage 984221 bij Kamerstukken II 2020/21, 25 268, nr. 199.
[35] Bijlage 1013136 bij Kamerstukken II 2021/22, 31 490 , nr. 309.
[36] Stcrt. 2024, 32572.
[37] Bijlage 984221 bij Kamerstukken II 2020/21, 25 268, nr. 199.
[38] Regeling baten-lastendiensten 2007 (Stcrt. 2007, 42) en Regeling baten-lastendiensten 2011 (Stcrt. 2011, 2807).

regelgeving werd gebruikt. In het verlengde hiervan zijn de criteria om een baten-lastendienst aan te wijzen aangepast, met onder meer nadrukkelijker aandacht voor doeltreffendheid en het creëren van publieke waarde.

Anderzijds hebben de wijzigingen betrekking op wetstechnische onvolkomenheden. In de Comptabiliteitswet 2016 staan momenteel enkele verschrijvingen, foutieve verwijzingen en terminologische onzuiverheden. Hoewel de betreffende wetstechnische onvolkomenheden niet tot juridisch onhoudbare of onuitvoerbare situaties hebben geleid, is het vanwege de kwaliteit van wetgeving wel wenselijk om de wetstechnische onvolkomenheden te herstellen.

§3. Verhouding tot nationale regelgeving

Het wetsvoorstel is een uitwerking van de artikelen 77, derde en vierde lid, 78 en 105, derde en vierde lid, van de Grondwet.

Artikel 77, derde en vierde lid, van de Grondwet bepaalt dat de wet zowel de rechtspositie van als de gevallen wanneer leden van de Algemene Rekenkamer kunnen worden geschorst of ontslagen regelt.

Artikel 78 van de Grondwet bepaalt dat de inrichting, samenstelling en bevoegdheden van de Algemene Rekenkamer bij wet worden geregeld. Datzelfde geldt voor de taken van de Algemene Rekenkamer, anders dan het onderzoek naar de uitgaven en ontvangsten van het Rijk zoals bedoeld in artikel 76 van de Grondwet.

Artikel 105, derde en vierde lid, van de Grondwet regelt dat bij wet regels worden gesteld over de verantwoording van de ontvangsten en uitgaven en het beheer van de financiën van het Rijk.

§4. Uitvoering en financiële gevolgen

De aanpassing van het begrotingsproces die gaat over het vervroegen van het moment waarop de eerste suppletoire begroting en de bijbehorende Voorjaarsnota bij het parlement worden ingediend, heeft geen

ingrijpende gevolgen voor de ministeries en de Kamers der Staten-Generaal. De reden hiervan is dat het al de werkwijze was om in het voorjaar deze begrotingsstukken op te stellen en in die periode bij de Tweede Kamer in te dienen. De wijziging van de datum van uiterlijk 1 juni naar 1 mei brengt geen verandering in deze werkwijze. Ondanks dat deze aanpassing van het begrotingsproces wel gepaard gaat met zekere werklasten voor de ministeries en de Kamers der Staten-Generaal, was het de laatste jaren al staande praktijk om een suppletoire begroting in september bij het parlement in te kunnen dienen. De ministeries stellen jaarlijks in september, ingeval van wijzigingen van de lopende begroting, suppletoire begrotingen op. Het is daarmee geen verplichting een suppletoire begroting in september op te leveren als er op dat moment geen wijzigingen van de begroting zijn. Daarnaast worden de Kamers der Staten-Generaal jaarlijks in september met extra wetsvoorstellen geconfronteerd die vervolgens in die Kamers behandeld en geautoriseerd moeten worden. De behandeling van de extra wetsvoorstellen in het parlement vraagt ook inzet van de ministeries.

De uitvoering van het wetsvoorstel dat gaat over de aanpassing van de benoemingsprocedure van leden van het college van de Algemene Rekenkamer heeft tot gevolg dat de Algemene Rekenkamer de vacature en het profiel van de gezochte kandidaat of kandidaten voortaan in de Staatscourant publiceert. De werklasten die met de publicatie in de Staatscourant gepaard gaan, zijn voor de Algemene Rekenkamer verwaarloosbaar. Daarnaast heeft de uitvoering van dit deel van het wetsvoorstel tot gevolg dat het aantal kandidaten op de aanbevelingslijst van de Algemene Rekenkamer wordt verlaagd naar drie. Aangezien de Algemene Rekenkamer ingeval van een vacature voorheen ook een aanbevelingslijst opstelde, leidt dit niet tot extra werklasten voor de Algemene Rekenkamer. Om de reden dat de Tweede Kamer in de praktijk al door de Algemene Rekenkamer betrokken werd bij het opstellen van het profiel van de gezochte kandidaat of kandidaten, leidt de uitvoering van de aanpassing van de benoemingsprocedure van leden van het college van de Algemene Rekenkamer op deze punten niet tot een nieuwe

werkwijze voor de Algemene Rekenkamer en de Tweede Kamer.

De gevolgen die samenhangen met de herziening van het agentschapsmodel zijn in de praktijk al ondervangen met de (nieuwe) Regeling agentschappen 2024[39] waarin de herziening van het agentschapsmodel grotendeels is verwerkt. Alle ministeries en agentschappen zijn met de totstandkoming van die regeling op de hoogte gesteld van de herziening van het agentschapsmodel en hebben de tijd gehad om zich hiertoe te verhouden. Daarnaast heeft de (her)introductie van de term baten-lastendienst vanwege het overgangsrecht (artikel II van het wetsvoorstel) geen gevolgen voor (bestaande) dienstonderdelen die voor de inwerkingtreding van deze wet als agentschap waren aangewezen.

De voorstellen die samenhangen met wetstechnische onvolkomenheden hebben geen gevolgen anders dan dat de wettelijke bepalingen tekstueel worden verduidelijkt of formeel in lijn worden gebracht met de gangbare praktijk.

Het wetsvoorstel heeft geen uitvoeringsgevolgen voor burgers.

De financiële gevolgen van het wetsvoorstel zien op de wettelijke introductie van een suppletoire begroting in september. Hoewel het al staande praktijk was om in september een suppletoire begroting in te kunnen dienen en de ministeries de financiële gevolgen van deze werklasten al in hun begrotingen hebben ondervangen, worden de financiële gevolgen hieronder volledigheidshalve toegelicht.

in miljoenen euro	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Uitvoeringslasten ministeries	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1
wv. opstellen	*0,2*	*0,2*	*0,2*	*0,2*	*0,2*
wv. parlementaire behandeling	*0,9*	*0,9*	*0,9*	*0,9*	*0,9*
Totaal	**1,1**	**1,1**	**1,1**	**1,1**	**1,1**

[39] Stcrt. 2024, 32572.

De werkzaamheden voor het opstellen van de suppletoire begroting september verlopen grotendeels parallel aan het opstellen van de ontwerpbegrotingen. Voor een deel van de (coördinerende) werkzaamheden kan op dat bestaande proces worden aangesloten. De kosten voor het meerwerk kunnen per departement verschillen en worden rijksbreed geschat op circa 0,2 miljoen euro per jaar. Ook de parlementaire behandeling verloopt (gedeeltelijk) parallel aan die van de ontwerpbegrotingen. Voor de beantwoording van aanvullende schriftelijke vragen worden de kosten voor de ministeries geschat op circa 0,9 miljoen euro per jaar, uitgaande van uitsluitend schriftelijke behandeling door de Tweede Kamer, zoals de afgelopen jaren het geval is geweest. De aanvullende kosten zijn reeds binnen bestaande apparaatsbudgetten van de ministeries ingepast en hebben geen weerslag op toekomstige begrotingen.

§5. Advies en consultatie

Over het concept wetsvoorstel is op basis van artikel 7.40, eerste lid, aanhef en onder a, van de Comptabiliteitswet 2016 overleg gevoerd met de Algemene Rekenkamer. Daarnaast zijn alle ministeries, waaronder de directies Financieel-Economische Zaken, en de Auditdienst Rijk vanwege hun betrokkenheid bij het beheer, de uitvoering, de controle en de verantwoording van de financiën van het Rijk benaderd om op het concept wetsvoorstel te reageren.

Hieronder wordt de inhoud van de reacties van de Auditdienst Rijk en de Algemene Rekenkamer op hoofdlijnen besproken.

De Auditdienst Rijk heeft in zijn reactie aandacht gevraagd voor onderdeel O van het wetsvoorstel waarmee een nieuwe benaming voor de departementale audit committees is voorgesteld om de veelzijdigheid waarover deze adviesorganen zich buigen tot uitdrukking te brengen. De Auditdienst Rijk heeft de zorg geuit dat door de voorgestelde aanduiding de reikwijdte van de onderwerpen die deze adviesorganen kunnen bespreken juist ingeperkt wordt en aspecten zoals risicomanagement en

bedrijfsvoering onvoldoende erkenning krijgen. Naar aanleiding hiervan heeft de Auditdienst Rijk een alternatieve naamgeving voor deze adviesorganen voorgesteld, te weten: ‘het adviesorgaan van een ministerie met betrekking tot aangelegenheden inzake bedrijfsvoering, risicomanagement en audit’. Het voorstel van de Auditdienst Rijk heeft de regering niet overgenomen. Aangezien de structurele borging van het financieel beheer bij deze adviesorganen centraal staat, acht de regering het van belang om de term ‘financieel beheer’ expliciet in de naamgeving van de adviesorganen terug te laten komen. Overige onderwerpen, zoals risicomanagement, vallen volgens de regering onder de algemene term ‘auditaangelegenheden’ en behoeven om die reden geen nadere explicitering.

De Algemene Rekenkamer onderschrijft het belang om de wijzigingen uit het wetsvoorstel op korte termijn wettelijk te regelen. De Algemene Rekenkamer heeft een inhoudelijk aandachtspunt bij het wetsvoorstel dat gaat over de betrokkenheid van de Tweede Kamer bij de voordracht van de president van de Algemene Rekenkamer. De Algemene Rekenkamer hecht eraan dat naast de leden van het college van de Algemene Rekenkamer, ook de Tweede Kamer wordt gehoord over de voorgenomen voordracht van de president en verwijst hiervoor naar eenzelfde verzoek van de CRU[40] en staande praktijk. Het verzoek tot het wettelijk regelen van de betrokkenheid van de Tweede Kamer bij de voorgenomen voordracht van de president van de Algemene Rekenkamer is niet overgenomen. De eerste reden hiervoor is dat ten onrechte wordt aangenomen dat de betrokkenheid op een staande praktijk berust. Bij een voorgenomen voordracht worden wel de leden van het college van de Algemene Rekenkamer gehoord, maar niet de Tweede Kamer. De tweede reden is dat het constitutionele kader is dat benoemingen een zaak zijn van de regering (bestuursbevoegdheid), tenzij de Grondwet nadrukkelijk anders bepaalt. De Grondwet beperkt de betrokkenheid van de Tweede Kamer bij de procedure ingeval van een vacature onder leden van de

[40] Brief van de Commissie Rijksuitgaven van 27 oktober 2023 aan de Minister van Financiën (kenmerk 2023Z18109/2023D44920).

Algemene Rekenkamer in artikel 7.1, vierde lid, van de Comptabiliteitswet 2016 tot het doen van een voordracht aan de regering voor de benoeming van leden van de Algemene Rekenkamer. Voor de goede orde zij er overigens op gewezen dat aangezien de president van de Algemene Rekenkamer wordt benoemd uit de leden van de Algemene Rekenkamer, het niet mogelijk is een president te benoemen die niet tevens of eerder is voorgedragen door de Tweede Kamer. Tot slot spreekt de Algemene Rekenkamer de verwachting uit dat de ambities uit de *Agenda toekomstbestendig begroten en verantwoorden* en mogelijk ook de transitie van het controlebestel op afzienbare tijd verdere aanpassingen van de Comptabiliteitswet zullen vergen.

Ook heeft over het wetsvoorstel een internetconsultatie plaatsgevonden. Naar aanleiding hiervan zijn geen reacties ontvangen.

Het Adviescollege toetsing regeldruk heeft het wetsvoorstel niet geselecteerd voor een formeel advies omdat het geen gevolgen voor de regeldruk heeft.

Verder is de consultatieperiode benut om een artikellid aan het nieuwe artikel 2.25a toe te voegen. Artikel 105, tweede lid, van de Grondwet bepaalt dat de begrotingswetsvoorstellen door of vanwege de Koning worden ingediend. In de praktijk gebeurt dit vanwege de Koning, door de Minister van Financiën. Daarom is aan het nieuwe artikel 2.25a een artikellid toegevoegd. Met dit artikellid wordt, naar analogie van de artikelen 2.23, 2.26 en 2.39 van de Comptabiliteitswet 2016, geregeld dat de Minister van Financiën kan worden gemachtigd om het nieuwe begrotingswetsvoorstel, nadat de begroting door het parlement is verworpen, vanwege de Koning bij de Tweede Kamer in te dienen.

§6. Overgangsrecht en inwerkingtreding

Het wetsvoorstel voorziet in overgangsrecht dat bepaalt dat de bepalingen van de Comptabiliteitswet 2016 en de daarop berustende bepalingen, zoals deze golden voor de inwerkingtreding van deze wet,

voor een aantal zaken doorlopen. Met het overgangsrecht wordt bewerkstelligd dat de gehele begrotings- en verantwoordingscyclus en de uitvoering en controle daarvan door eenzelfde wettelijk regime worden beheerst. Daarnaast blijft de rechtsgrond in stand op basis waarvan bestaande agentschappen die vóór de inwerkingtreding van deze wet zijn aangewezen. Hiermee wordt voorkomen dat er nieuwe besluiten moeten worden genomen voor (bestaande) agentschappen die vóór de inwerkingtreding van deze wet zijn aangewezen.

II. ARTIKELSGEWIJS

Artikel I, onderdelen A, B, C, E, F en K (artikelen 1.1, 2.6, 2.10, eerste lid, aanhef en onder c, 2.20, 2.21, eerste lid, 2.31, eerste lid, aanhef en onder d, 2.33 en 4.20, tweede lid, aanhef en onder g)

Met de voorgestelde wijzigingen in onderdeel A komen onder meer de begripsbepalingen *agentschap*, *baten-lastenagentschap* en *verplichtingen-kasagentschap* te vervallen. Daarnaast wordt met dat onderdeel de begripsbepaling *baten-lastendienst* toegevoegd. De voorgestelde wijzigingen in de overige onderdelen houden verband met het laten vervallen van eerder genoemde begripsbepalingen en met de (her)introductie van de nieuwe begripsbepaling. Zoals is toegelicht in paragraaf 2.4, is deze wijziging nodig omdat het agentschapsmodel uit 2017 aan herziening toe was. Het effect van het agentschapsmodel was in de praktijk onder andere dat er veel aandacht uitging naar de bedrijfsvoering en financiering van agentschappen op korte termijn. Hierdoor bleef de mate waarin beoogde resultaten (en daarmee publieke waarden) door agentschappen (op lange termijn) werden verwezenlijkt onderbelicht. De gewenste aandacht voor doeltreffendheid is ook de reden om de criteria om een dienstonderdeel als baten-lastendienst aan te wijzen, in lijn te brengen met de verbreding van het agentschapsmodel.

Artikel I, onderdelen D, onder 1, en M (artikelen 2.15, eerste lid, aanhef en onder c, en 2.34, eerste lid, aanhef en onder b)

Het huidige artikel 2.15, eerste lid, aanhef en onder c, en artikel 2.34, eerste lid, onder b, verwijzen naar kasreserves als bedoeld in artikel 2.20, achtste lid. Nu dit artikellid is komen te vervallen (zie hiervoor) dient de verwijzing daarnaar eveneens komen te vervallen.

Artikel I, onderdeel D, onder 2 (artikel 2.15, tweede lid, aanhef en onder c)

Aangezien ministers met portefeuille op basis van artikel 4.1, tweede lid, van de Comptabiliteitswet 2016 verantwoordelijk zijn voor diverse administraties, is de terminologie van artikel 2.15, tweede lid, aanhef en onder c, hiermee in lijn gebracht. De term ‘de boekhouding’ is om die reden vervangen door ‘de financiële administratie’.

Artikel I, onderdeel G (artikel 2.22)

De regels van het Europese begrotingsraamwerk (Stabiliteits- en Groeipact) zijn herzien[41] en op 30 april 2024 formeel in werking getreden. De herziening van het Europese begrotingsraamwerk heeft geleid tot een aangepaste Richtlijn (EU) 2024/1265 en twee aangepaste Verordeningen (EU) 2024/1263 en 2024/1264.

Onder het herziene Europees begrotingsraamwerk dienen alle lidstaten een budgettair-structureel plan voor de middellange termijn (hierna: plan) in bij de Europese Commissie. Het eerste lid van het artikel regelt dat het plan naar de beide Kamers der Staten-Generaal wordt gestuurd.

Het plan bevat een meerjarig pad voor de begroting, investeringen en hervormingen.

Voor de monitoring van de begroting wordt gekeken naar de ontwikkeling van de netto primaire uitgaven ofwel het uitgavenpad. Het uitgavenpad moet ervoor zorgen dat de overheidsschuld van lidstaten op de middellange termijn (aanpassingsperiode van vier of zeven jaar plus 10 jaar) op een prudent niveau blijft (dat wil zeggen onder de 60% bbp) of – indien hoger dan 60% bbp – geloofwaardig daalt. Daarnaast moet het tekort onder de 3% bbp worden gebracht en/of daar blijven op de middellange termijn.

---

[41] Kamerstukken II 2023/24, 21 501-07, nrs. 2004 en 2009.

Het uitgavenpad geldt in beginsel een periode van vier jaar, maar lidstaten hebben de mogelijkheid om deze periode ter verlengen naar maximaal zeven jaar. Ingeval van ambitieuze investeringen en hervormingen kunnen lidstaten aanspraak maken op verlenging van de periode naar maximaal zeven jaar, die resulteert in een meer geleidelijke budgettaire aanpassing. Om die reden regelt het eerste lid dat het plan ten minste eens in de zeven jaar naar het parlement wordt gestuurd.

Naast het periodiek opstellen van het plan stellen lidstaten jaarlijks een voortgangsrapportage op voor de monitoring van de ontwikkeling van de netto primaire uitgaven en de beleidsprioriteiten uit het plan. De jaarlijkse rapportage moet in beginsel in het voorjaar (uiterlijk 30 april) door lidstaten bij de Europese Commissie worden ingediend. Om die reden regelt het derde lid dat de voortgangsrapportage jaarlijks uiterlijk 30 april aan het parlement wordt aangeboden.

De twee rapportages, te weten het plan en het Jaarlijks Voortgangsverslag[42], vervangen het voormalige Stabiliteitsprogramma en Nationaal hervormingsprogramma. De Minister van Financiën was primair verantwoordelijk voor publicatie van het Stabiliteitsprogramma en de Minister van Economische Zaken voor publicatie van het Nationaal Hervormingsprogramma. In het herziene Europese begrotingsraamwerk is de Minister van Financiën primair verantwoordelijk voor publicatie van de Europese begrotingsstukken. In de praktijk zal de informatie met betrekking tot hervormingen en investeringen echter worden aangeleverd door het ministerie van Economische Zaken. Om die reden regelt het artikel dat de twee rapportages mede namens de Minister van Economische Zaken aan het parlement worden aangeboden.

[42] Het Jaarlijks Voortgangsverslag staat ook bekend als Jaarlijkse Voortgangsrapportage.

Artikel I, onderdelen H en J (artikelen 2.23, vierde lid, aanhef en onder a en c, en 2.26, eerste, derde en vierde lid, aanhef en onder b)

Sinds 2022 is de staande praktijk dat in de Voorjaarsnota en de daarmee samenhangende eerste suppletoire begrotingen de kabinetsplannen voor de komende vijf jaren worden gepresenteerd. Voor die tijd bevatten deze stukken enkel inzicht in de wijzigingen van het lopende jaar en de meerjarige doorwerking daarvan. Middels dit wetsvoorstel wordt deze wijziging voor de meerjarige informatie in de Voorjaarsnota wettelijk verankerd. In de 18e Studiegroep Begrotingsruimte is geconcludeerd dat het wenselijk is om de begrotingshorizon aan te passen van de komende vijf jaar (t+5) naar de komende acht jaar (t+8). Dit kan helpen om de effecten van beleid op de lange termijn beter in beeld te brengen. In navolging van dit advies van de Studiegroep Begrotingsruimte staat in het coalitieakkoord *Aan de slag*[43] het voornemen om een voorstel van een begrotingshorizon van t+8 uit te werken. Om flexibiliteit te bieden rond het wijzigen van de lengte van de begrotingshorizon wordt een minimum aantal jaren aangehouden. Daarnaast codificeert dit wetsvoorstel de praktijk om jaarlijks, ingeval van wijzigingen van de lopende begroting, in september een suppletoire begroting bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal in te dienen. Sinds 2023 dient de regering op de derde dinsdag van september een (extra) suppletoire begroting bij het parlement in. Tot slot wijzigt het wetsvoorstel het moment waarop de eerste suppletoire begroting en de bijbehorende Voorjaarsnota jaarlijks uiterlijk bij de Kamers der Staten-Generaal worden ingediend. De indieningsdatum wordt bepaald op 1 mei en heeft als reden om het Nederlandse begrotingsproces beter op het zogenoemde Europese Semester[44] te laten aansluiten.

Artikel I, onderdelen A, onder 2, H, onder 1, en M (artikelen 1.1, 2.23, vierde lid, aanhef en onder a, en 2.35, eerste lid, aanhef en onder a)

---

[43] Aan de slag, Coalitieakkoord 2026-2030, D66, VVD en CDA, Den Haag, 2026.
[44] Het Europese Semester is het tijdspad waarin de jaarlijkse coördinatie van het economisch en sociaal beleid van de Europese Unie plaatsvindt.

Bij aantreden van het kabinet Schoof zijn de voormalige deelplafonds voor de verschillende budgetdisciplinesectoren (Rijksbegroting, Zorg, Sociale Zekerheid en Investeringen) op advies van de 17e Studiegroep Begrotingsruimte afgeschaft. Volgens de 17e Studiegroep Begrotingsruimte leiden de deelplafonds niet tot extra beheersing, maar wel tot meer administratieve lasten. Daarom is er nu één uitgavenkader. Vanwege het vervallen van de deelplafonds komt de definitie 'budgetdisciplinesector' in artikel 1.1 te vervallen. Ook zijn de artikelen aangepast waarin de term 'budgetdisciplinesector' of het meervoud daarvan voorkwamen. Als gevolg hiervan wordt in de betreffende artikelen nu dus uitdrukkelijk gerefereerd aan de premiegefinancierde sociale zekerheid en zorg, waarvan de geraamde en gerealiseerde uitgaven en ontvangsten in de begrotingen en jaarverslagen van de ministeries van Sociale Zaken en Werkgelegenheid onderscheidenlijk van Volksgezondheid, Welzijn en Sport worden vermeld.

Onderdeel I (artikel 2.25a)

Dit artikel bevat in het eerste lid een verplichting voor de regering om na de verwerping van een begrotingswetsvoorstel onverwijld een nieuw begrotingswetsvoorstel in te dienen. Hiermee wordt de periode waarin er geen goedgekeurde begroting en mogelijk ook geen begrotingswetsvoorstel aanhangig is in het parlement zo kort mogelijk gehouden. Om dezelfde reden wordt voorgesteld dat de indiening van het nieuwe begrotingswetsvoorstel bij de Tweede Kamer 'onverwijld' plaatsvindt. In de praktijk worden de begrotingswetsvoorstellen bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal ingediend vanwege de Koning, door de Minister van Financiën. Om die reden biedt het tweede lid een afwijking van het eerste lid, zodat de Minister van Financiën kan worden gemachtigd om het nieuwe begrotingswetsvoorstel vanwege de Koning bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal in te dienen.

Artikel I, onderdelen N, R, T, V en W (artikelen 4.12, vierde lid, aanhef en onder a, 6.7, vierde lid, 7.5, tweede lid, 7.37, eerste lid, en 10.3)

De voorgestelde wijzigingen in onderdelen N en V voorzien erin dat redactionele omissies (het wegvallen van ‘in’ in ‘niet in overeenstemming is met’ en een aanpassing van de verwijzing naar de ‘gezamenlijke’ rekenkamer) worden hersteld. Met de voorgestelde wijzigingen in de onderdelen R en T worden verwijzingen naar andere bepalingen in de Comptabiliteitswet 2016 onderscheidenlijk de Wet rechtspositie rechterlijke ambtenaren (Wrra) aangepast. Zo wordt in de aanhef van artikel 7.5, tweede lid, de overeenkomstige toepasselijkheid van artikel 46kb Wrra, waarin de ordemaatregel van herplaatsing van een rechterlijk ambtenaar naar een ander gerecht is neergelegd, alsnog uitgezonderd. Herplaatsing van een lid van de Algemene Rekenkamer kan immers feitelijk niet worden geeffectueerd. De voorgestelde wijziging in onderdeel W brengt tot uitdrukking dat de in artikel 10.3 bedoelde besluiten enkel berusten op de in dat artikel genoemde bepalingen uit de Comptabiliteitswet 2016 en niet ook op de tot aan de inwerkingtreding van die wet op de bedoelde besluiten van toepassing zijnde bepalingen uit de Comptabiliteitswet 2001.

Artikel I, onderdeel O (artikel 4.20, tweede lid, onder b)

De hier voorgestelde wijziging hangt samen met de evaluatie van de Regeling audit committees van het Rijk.[45] Uit deze evaluatie bleek dat het wenselijk is dat deze adviesorganen aandacht besteden aan verschillende onderwerpen. Gelet op de veelzijdigheid aan onderwerpen waarover deze adviesorganen zich buigen, wordt de wettelijke aanduiding van deze adviesorganen aangepast.

[45] Zie https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2025/12/01/evaluatierapport-regeling-audit-committees-van-het-rijk.

Artikel I, onderdeel P (artikel 5.2, vijfde lid, aanhef en onder a)

Uit de tekst van het huidige artikel 5.2, vijfde lid, onder a, kan niet expliciet worden opgemaakt wiens bedrijfsvoering de noodzaak tot afwijken van het aanhouden van publieke liquide middelen in de schatkist van het Rijk aan te houden aannemelijk maakt. Om die reden beoogt onderdeel P tekstueel te verduidelijken dat het gaat om de bedrijfsvoering van de betreffende rechtspersoon met een wettelijke of publieke taak.

Artikel I, onderdeel Q (artikel 6.3, zesde lid)

Uit de memorie van toelichting bij de Comptabiliteitswet 2016[46] volgt dat bedoeld was om in artikel 6.3, zesde lid, te verwijzen naar de in het vijfde lid bedoelde bevoegdheden van de Minister van Financiën. In het zesde lid is echter abusievelijk een verwijzing naar het vierde lid opgenomen. Deze voorgestelde wijziging bewerkstelligt een juiste verwijzing.

Artikel I, onderdeel S (artikel 7.1, tweede, derde en vierde lid)

Met de voorgestelde wijzigingen wordt het proces rond het vervullen van een vacature onder leden van het college van de Algemene Rekenkamer gewijzigd. De eerste wijziging behelst het verankeren van de reeds bestaande rol van de leden van het college van de Algemene Rekenkamer bij de voordracht van de president van de Algemene Rekenkamer. De tweede wijziging gaat over het codificeren van de bestaande praktijk waarbij de Algemene Rekenkamer de Tweede Kamer der Staten-Generaal raadpleegt bij het opstellen van een profiel van de gezochte kandidaat of kandidaten ingeval van een vacature onder de leden van het college van de Algemene Rekenkamer. Het derde lid formaliseert deze bestaande praktijk. Tevens wordt in het derde lid voorgeschreven dat, ingeval van

[46] Kamerstukken II 2015/16, 34 426, nr. 3, p. 126.

een vacature onder de leden van het college van de Algemene Rekenkamer, zowel de vacature als het bijbehorende profiel van de gezochte kandidaat of kandidaten in de Staatscourant wordt gepubliceerd. Met de aanpassing van het vierde lid wordt opvolging gegeven aan de toezegging van de Minister van Financiën[47] om het wettelijke bepaalde minimumaantal kandidaten op de aanbevelingslijst van de Algemene Rekenkamer te verlagen van vier naar drie.

Artikel I, onderdeel U (artikel 7.15)

De voorgestelde wijzigingen in artikel 7.15, eerste lid, voorzien erin dat de rapporten en de verklaring van goedkeuring, bedoeld in artikel 7.14, eerste en tweede lid, niet langer uiterlijk op 1 juni van het jaar volgend op het begrotingsjaar worden ingediend, maar uiterlijk op de derde woensdag van mei van het jaar volgend op het begrotingsjaar.

In het huidige artikel 7.15, tweede lid, is een voorziening getroffen voor de situatie dat de Algemene Rekenkamer er niet in slaagt haar verantwoordingsonderzoek, bedoeld in artikel 7.12, eerste en tweede lid, uiterlijk op 1 juni van het jaar volgend op het begrotingsjaar af te ronden en daarover te rapporteren. Deze voorziening blijft behouden, met dien verstande dat met de voorgestelde wijzigingen in artikel 7.15, tweede lid, de datum van indiening gelijk wordt getrokken met de datum die in het eerste lid is genoemd.

Artikel II

In één kalenderjaar lopen meerdere begrotings- en verantwoordingscycli door elkaar (de verantwoording over het voorgaande begrotingsjaar, de uitvoering van het lopende begrotingsjaar en het opstellen van de

[47] Kamerstukken II 2024/25, 31 865 en 33 670, nr. 18 en Kamerstukken II 2025/26, 31 865 en 33 670, nr. 292.

komende begroting). Vanwege de uitvoerbaarheid is het noodzakelijk dat de met dit wetsvoorstel beoogde wijzigingen reeds lopende begrotings- en verantwoordingscycli niet beïnvloeden. Het is daarom van belang om duidelijkheid te scheppen over op welke begrotings- en verantwoordingsstukken, handelingen en rechtshandelingen de bepalingen uit de Comptabiliteitswet 2016 van toepassing zijn zoals die golden vóór inwerkingtreding van deze wet. Het eerste lid regelt dit met de onderdelen a, b en c.

Onderdeel d van het eerste lid regelt verder dat het met dit wetsvoorstel (her)introduceren van de term ‘baten-lastendiensten’ niet van toepassing is op besluiten tot aanwijzing als baten-lastenagentschap of als verplichtingen-kasagentschap die op het moment van inwerkingtreding van deze wet reeds zijn genomen. Dat betekent dat die aanwijzingen als zodanig behouden blijven. Wel is het zo dat de (nieuwe) regels uit de Regeling agentschappen 2024[48] op deze reeds bestaande baten-lastenagentschappen of verplichtingen-kasagentschappen van toepassing zijn.

Het tweede lid regelt dat indien er op het moment van inwerkingtreding van deze wet reeds benoemingsprocedures van de voorzitter of de leden van het college van de Algemene Rekenkamer lopen, deze niet worden geraakt door de met dit wetsvoorstel gewijzigde benoemingsprocedure.

Artikel III

Dit artikel regelt dat deze wet in werking treedt op een tijdstip dat bij koninklijk besluit wordt bepaald. Gelet op het feit dat het begrotingsjaar gelijk is aan het kalenderjaar en gelet op wat is overwogen ten aanzien van het overgangsrecht, wordt de inwerkingtredingsdatum idealiter bepaald op 1 januari van enig kalenderjaar.

[48] Stcrt. 2024, 32572.

De Minister van Financiën,
E. Heinen